

Arbeidsprogram 2023

1. Friluftsliv som fritidsaktivitet for barn og ungdom

- Vi jobber allerede med friluftsliv som dagaktivitet gjennom vårt samarbeid med skoler og barnehager.
- Friluftsliv er en ferieaktivitet gjennom vår satsing med friluftsskoler i sommerferiene.
- Målet i 2023 er å videreføre de initiativ som ble tatt i 2022. Dette i samarbeid kommuner som vil delta. En viktig oppgave vil være å avklare hvordan det kan samarbeides med interesserte frivillige, samt lag og foreninger. Kanskje det i noen kommuner kan være aktuelt å samarbeide med kulturskolen.
- Det er bevilget tilskudd fra SNN-stiftelsen til arbeidet. Også egne midler øremerket vann- og sjøaktiviteter.

2. Ut i NORD/JuleSPREK

- Suksess måles først og fremst i oppslutning i antall deltakere og antall gjennomførte turer, gjerne kommunevis og i forhold til tidligere år.
- En god arbeidsfordeling mellom friluftsrådet, kommunene og de frivillige er viktig, der de frivilliges trivsel er viktig for å lykkes.
- Kvalitet skal kjennetegne alle ledd i vårt møte med våre deltakere. Det tenkes da primært på:
  - Turene, som skal være flotte og varierte
  - God skilting, samt merking av så mange turer som mulig
  - Turbeskrivelser med kart, tekst og bilder skrevet for «ukjente og uerfarne»
  - Brukervennlig og tiltalende nettside
  - Informasjon og markedsføring (nettsider, sosiale medier, lokalaviser, NRK, brosjyrer ++)
  - Videreutvikle påbegynt samarbeid med bedrifter/arbeidsplasser, blant annet via bedriftsmodul og samarbeidsavtaler
  - Premier og gaveartikler
  - Arrangement og aktiviteter
  - Øvrig nytenking, blant i arbeidet med å nå nye brukere (blant annen Ut i NORD Usynlig som barne- og familieaktivitet).
- Bygge videre på tidligere års erfaringer, for på den måten oppnå at aktivitetene gjennomføres på en godt organisert måte, med fine turer tilpasset årstiden. Å fortsette trenden med nye rekorder, bør være et mål for Ut i NORD og JuleSPREK også i 2023.
- Om Ut i NORD og JuleSPREK kan endres og utvikles til et mer sammenhengende Ut i NORD-år med turer tilgjengelig gjennom hele året gjennom et nytt «årshjul», er noe som vil bli vurdert
- Synliggjøre Ut i NORD med arrangement i kommunesentrene i forbindelse med sesongstart i mai.

Ut i NORD	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Turer	75	84	94	109	115	127
Deltakere	333	671	920	1 190	1 702	2 040
Gjennomførte turer	3 971	10 182	15 097	19 872	26 083	32 484
Tur pr. deltaker	11,9	15,2	16,4	16,7	15,3	15,9
JuleSPREK						
Turer		48	48	48	48	48
Deltakere		107	148	200	216	525
Gjennomførte turer		808	1426	1924	1670	8 652
Tur pr. deltaker		7,6	9,6	9,6	7,7	16,5

Ut i NORD	2021	2022
Turer	126	137
Deltakere	2 425	
Gjennomførte turer	39 921	
Tur pr. deltaker	16,5	
JuleSPREK		
Turer	48	60
Deltakere	338	Pågår
Gjennomførte turer	3 625	Pågår
Tur pr. deltaker	10,7	Pågår

3. Ut og Plukk

- Høsten 2022 ble det gjort ferdig en ny versjon/nettside av Ut og Plukk. Nå kan aktiviteten/-nettsiden brukes av hele landet. Det å løfte fram bærplukking som friluftslivsaktivitet og høstingstradisjon, bør være viktig. Målet er å lykkes med en satsing der enda flere drar på tur og registrerer sine plukkeaktiviteter på utinord.no (både bærplukking og søppelplukking, og kanskje etter hvert også sopplukking).

4. Læring i friluft - Barnehage

- Jevnlig kontakt mellom friluftsrådene og den kontaktperson barnehagene har utpekt.
- Være en samarbeidspartner slik at barnehagene oppnår MER og BEDRE utetid.
- Innen fokusområdet «Arrangement og aktiviteter»:

1. Sørge for at «Småfota på tur» videreutvikles som en viktig aktivitet der mange barnehager deltar.
  2. Avklare om «Utemat på bål» kan være en annen slik felles aktivitet.
  3. Avklare om «Månedens aktivitet» skal fortsette i 2023 slik det var tidligere.
  4. Arbeide videre med å få til «Småfuglene våre» som en ny felles aktivitet for de barnehager som ønsker det.
- Innen fokusområdet «**Kurs og kompetanse**»:
    1. Gjennomføre nettbaserte og fysiske kurs/samlinger i samsvar med årshjul.
  - Innen fokusområdet «**Utstyr og anlegg**»:
    1. Følge opp barnehager som har fått utlevert truger samt avklare videre behov som f.eks. hodelykter, telt, lavvo, og annet utstyr.
    2. Samarbeide med barnehager om ytterligere behov og muligheter når det gjelder bålhytte og øvrige anlegg/tilrettelegginger.

5. Læring i friluft - Skole

- Jevnlig kontakt mellom friluftsrådene og den kontaktperson skolene har utpekt.
- Være en samarbeidspartner som bidrar til at skolene oppnår:
  1. Mer og bedre utetid
  2. Mer aktiv og målrettet bruk av læresteder i skolens nærmiljø.
- Komme i gang med kartlegging av læresteder i samarbeid med de skoler som ønsker det.
- Sørge for at det eksisterer et arbeidsprogram som er forankret i skolene.
- Gjennomføre «Full Fræs – friluftskamp for ungdomsskoler».
- Bidra til at skoler som ønsker å ta i bruk #zhÅÅÅmmer får anledning til det.
- Bidra til at de barneskoler som ønsker å gjennomføre «Lekende Lett» får anledning til det (hvis aktiviteten skal videreføres).
- Utvikle «Friluftslivets uke» som et tilbud til de skoler som ønsker det.
- Gjennomføre kurs og aktivitetsdager i samarbeid med skoler med utgangspunkt i behov og kapasitet (f.eks. snøforming, skileik, utesvømming, SUP, snorkling, padling, skred).
- Fortsatt tilby «Førstehjelp i grunnskolen» til de skoler som ønsker det.
- Bidra til at skoler i Nord-Troms får dra nytte av friluftsrådets utstyrsbase.
- Tilby «Friluftskort – grunnopplæring i friluftsliv» til de ungdomsskoler som ønsker det.

6. Anlegg og tilrettelegginger for friluftsliv

- Etter at det nå er bygd Ut i NORD-hytter i samtlige fire kommuner (samt toalett i tilknytning til dagsturhytta i Kåfjord), er utfordringen nå å sørge for gode rutiner i forhold til drift, tilsyn og vedlikehold.
- De gode erfaringer med Ut i NORD-hyttene gjør det naturlig å vurdere om prosjektet skal videreføres med et mål om å bygge nummer to i kommunene.
- Avklare om det skal bygges toalett i tilknyttet til flere dagsturhytter enn den i Kåfjord. Neppe aktuelt i Skjervøy og Kvænangen, og kanskje heller ikke behov og nødvendig i Nordreisa.
- Fortsette arbeidet med bygging av hengekøypark i alle kommuner. Så langt kun fullført i Skjervøy og Kvænangen.
- Fortsette ordningen med tilskudd til organisasjoner som vil gjøre dugnad med klopplegging, stier, bålplasser etc.
- Følge opp med utplassering av benker og sittegrupper (i samsvar med de innkjøp som allerede er gjort).
- Gjøre ferdig skilting og tilrettelegging av Jan Baalsruds fluktrute, med produksjon av tavle for Baalsrudhula, tilsvarende som for Hotel Savoy, turstart og Gentelman-steinen.
- Avklare om noe tilsvarende kan gjøres med utgangspunkt i «Dramaet på Arnøya», slik det er gjort med Baalsrud-tilretteleggingen.
- Sørge for at tur-tavler som er gjort ferdig og levert for Nordreisa (står på lager), blir montert/utplassert. Kåfjord og Skjervøy er allerede gjort ferdig. Tavle 2 for Nordreisa (Uløya, Rotsund, Rotsundelv) bør gjøres ferdig i 2023 som en avslutning på prosjektet.
- Arbeide for å få til info-punkt/skiltvarder for Ut i NORD i hvert kommunesenter.
- Fortsette arbeidet med skilting av turløyper, der målet er at samtlige Ut i NORD-turer skal være permanent skiltet.
- Iverksette bygging av sherpatrapp i Sørkjosen i samarbeid med Sørkjosen tur- og grendelag.
- Følge opp utplasserte ferdsestellere (for tiden utplassert ved Truisku, Nordreisa og til Dalberget, Kåfjord).
- Revidere forvaltningsplanen for Eidevannet friluftsområde, i samsvar med de krav og anbefalinger som gjelder for statlige sikrede friluftsområder.
- Avklare mulighetene for bygging av baner for frisbee-golf. Dette i tillegg til det som er bygd i regi av lokale initiativ i Olderdalen og Sørkjosen.

7. Frisk i friluft - Friluftsliv og folkehelse

- Følge opp **Aktiv på dagtid** Skjervøy slik at de kan fortsette sitt gode arbeid.
- Følge opp turgruppa i Olderdalen på samme måte, og gjerne bidra til at slike grupper kan være et tilbud i alle kommunene.
- Være en pådriver for å oppnå at kommunene har tilbud til personer med **psykisk utviklingshemming**. Det samme gjelder personer med utfordringer innen **rus og psykiatri**.
- Avklare hvordan friluftsrådet og kommunene kan samarbeide for at flere innen såkalte prioriterte målgrupper kan oppnå **trivsel, mestring, livsglede og god helse** gjennom deltakelse i Ut i NORD (og JuleSPREK).
- Være «på tilbudssiden» i forhold til kommuner som ønsker å arbeide med reformen «**Leve hele livet**», dvs. friluftsliv, utendørs fysisk aktivitet og naturopplevelser for eldre.

8. Friluftskort – Grunnopplæring i friluftsliv

- Målet er å rekruttere instruktører og gi opplæring til disse slik at tilbudet kan gjennomføres i kommunene. Dette kan både være åpne kurs på kveldstid/helg, og i samarbeid med skoler (friluftsliv valgfag) personer med innvandrerbakgrunn (voksenopplæringens introduksjonsprogram).

9. Friluftsliv for personer med innvandrerbakgrunn

- Se pkt. 9 - Friluftskort
- Avklare i samarbeid med kommunene om dette er et arbeids-/satsningsområde som friluftsrådet som nedprioritere som følge av manglende behov og liten interesse.

10. På tur med ordføreren og bålamtaler

- Følge opp arbeidet og gjennomføre «**På tur med ordføreren**» som en lavterskel nærmiljøtur i alle kommuner.
- Arbeide for å gjennomføre bålamtaler i så mange kommuner som mulig.

11. Friluftsskoler i skoleferier og andre aktiviteter for barn og ungdom

- Følge opp arbeidet slik at det blir gjennomført friluftsskoler i alle kommuner i sommerferien.

12. Andre friluftslivsaktiviteter

- Videreføre barne- og familieaktiviteten **Lekende Lett** (påske og mørketid/jul) og ungdomsaktiviteten **#zhÅÅÅmmer** skal videreføres.
- Arbeide for en bred markering av den nasjonale **Friluftslivets uke** i september.
- Gjennomføre **Reisa Frilufsfest** som en ny firedagers friluftslivsfestival fra 3.-6. aug. 2023.

13. Marin forsøpling og strandrydding

- Strandrydding fortsetter derimot som prioritert oppgave også i 2023. Dette som følge av tilskudd fra Handelens Miljøfond til nytt samarbeid med frivillige i Nord-Troms og Finnmark.

I tillegg ønsker Hold Norge Rent å videreføre Arctic Cleanup, som er et internasjonalt prosjekt der Nord-Troms og Finnmark er valgt ut til å være med. Det å få skoler, barnehager, organisasjoner og eventuelt bedrifter til å ta ansvar for sin egen strand gjennom «Min del av Norge», byr også på muligheter.

Strandryddeuka gjennomføres nasjonalt i september. Målet må være å få til aktivitet i kommunene.

Arbeide for at så mange som mulig tar i bruk strandryddings-modulen på «Ut og Plukk».

14. Temaplan for stier, løyper og friluftsliv – Prosjekt Friluftslivets ferdselsårer

- Følge opp påbegynt arbeid i samarbeid med kommunene. Politisk behandlet i Skjervøy kommunestyre i oktober 2022. Målet er å gjøre ferdig planen i løpet av 3 med politisk behandling i kommunene, samt iverksette en god praksis for iverksetting og oppfølging.

15. Andre arbeidsoppgaver

- Arbeide for at det i flere kommuner etableres **forum/arbeidsgrupper** der friluftsliv og folkehelse drøftes (herunder friluftsrådernes arbeidsprogram og årsrapport).
- Følge opp nettsider samt de mange sider/grupper på **Facebook og Instagram**.
- Fortsatt prioritere arbeidet med informasjon og kommunikasjon via avis/radio, nettside, div. Facebook-sider og Instagram.
- Aktiv markedsføring av nettbutikken med oppfølging av solgte produkter.
- På nettsidene til kommunene: Oppnå en bedre og mer synlig presentasjon av Ut i NORD og medlemskapet i Nord-Troms Friluftsråd.
- Følge opp medlemskommunene med møter og kontakt, digitalt og fysisk.
- Arbeide for å få til Friluftforum 2023, som skal være en bredt sammensatt møteplass for friluftsliv, folkehelse, fysisk aktivitet og naturoplevelser.